

УДК 65.014.1;339.137.2

**УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

Косенко Ю. О., студентка,
Костюк О. Д., к.е.н., доцент кафедри
адміністративного менеджменту та ЗЕД,
*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ, Україна*

У сфері аграрного бізнесу науковці все частіше акцентують на тому, як саме поєднання внутрішніх ресурсів і зовнішніх впливів визначає здатність господарств витримувати ринкову боротьбу. Формування конкурентоспроможності агропідприємств, на думку багатьох дослідників, залежить від сукупності елементів, що охоплюють як організаційні аспекти

всередині самої структури, так і ширші економічні реалії, особливо в періоди криз, як от воєнні дії.

У сучасних умовах, коли український агросектор стикається з руйнуванням інфраструктури та перервами в ланцюгах постачань, такі фактори набувають критичного значення, адже саме вони дозволяють господарствам не лише виживати, але й розширювати свою присутність на глобальних ринках. Дослідження показують, що внутрішні детермінанти, наприклад, ефективність використання земельних ресурсів чи впровадження інноваційних технологій, часто переплітаються з зовнішніми умовами, як державна політика чи глобальні цінові коливання, створюючи унікальний контекст для кожного підприємства.

Ціновий компонент конкурентоспроможності відображає складне співвідношення між вартістю та якістю продукції. Ефективність цінової стратегії визначається не лише абсолютними показниками, а й відносною конкурентною позицією на внутрішньому та зовнішньому ринках. Собівартість виробництва становить базовий елемент, що впливає на можливості маневрування ціновими інструментами. Підприємства з оптимізованою структурою витрат отримують значні переваги у ціновій конкуренції, особливо в умовах волатильності ринкових цін [1].

Технологічний рівень виробництва формує довгострокові конкурентні переваги через впровадження сучасних методів ведення сільського господарства та систем зберігання продукції. Інноваційні рішення, включаючи технології точного землеробства, використання безпілотних літальних апаратів та сенсорних систем моніторингу, дозволяють підвищити продуктивність та ефективність ресурсовикористання. Можливості тривалого зберігання та транспортування продукції безпосередньо впливають на географічний радіус збуту та часові рамки реалізації [2].

Маркетингові характеристики підприємства включають брендингові стратегії, сертифікаційні процедури та репутаційний капітал. Наявність міжнародних сертифікатів, зокрема Global GAP та органічних стандартів, відкриває доступ до преміальних сегментів ринку. Репутація виробника та рівень

пізнаваності торгової марки формують довіру споживачів та забезпечують стабільність попиту навіть в умовах ринкових коливань [3].

Логістична ефективність та рівень сервісного обслуговування визначають операційну конкурентоспроможність. Розвинена система транспортування, складування та доставки мінімізує втрати продукції та скорочує термін надходження товару до кінцевого споживача; надійність постачань у встановлені строки формує довгострокові партнерські відносини з покупцями та дистриб'юторами [Помилка! Джерело посилання не знайдено.].

Експортна привабливість аграрної продукції залежить від здатності підприємства адаптуватися до вимог міжнародних ринків. Відповідність сертифікаційним стандартам країн-імпортерів, врахування митних та тарифних бар'єрів, а також конкурентоспроможність на глобальному рівні визначають експортний потенціал сільськогосподарських виробників. Українські підприємства демонструють високу конкурентоспроможність у сегментах зернових та олійних культур, займаючи провідні позиції на світовому ринку.

Таблиця 1.3

Критерії оцінювання конкурентоспроможності аграрної продукції

Критерій	Основні характеристики	Методи оцінювання
Якість продукції	Фізичні параметри, смакові властивості, безпечність, екологічність	Лабораторний аналіз, органолептична експертиза, сертифікація
Цінова конкурентоспроможність	Співвідношення ціна-якість, порівняння з конкурентами	Порівняльний аналіз цін, розрахунок індексів конкурентоспроможності
Технологічність	Інноваційність виробництва, ефективність зберігання	Аудит технологічних процесів, оцінка рівня автоматизації
Маркетингові переваги	Брендинг, сертифікація, репутація	Дослідження споживчих переваг, аналіз впізнаваності бренду
Логістична ефективність	Система доставки, надійність постачань	Аналіз логістичних витрат, оцінка терміновості доставки

Джерело: створено автором

Соціально-економічні фактори включають стабільність виробничих процесів та здатність підприємства забезпечувати постійні поставки продукції. Спроможність задовольняти попит у кризових умовах або періоди сезонного

зростання споживання демонструє операційну гнучкість організації. Внесок у розвиток сільських територій, створення робочих місць та забезпечення екологічної стійкості формує соціальну відповідальність бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Строченко Н., Ковальова О. Конкуреноспроможність аграрних підприємств: сутність та напрямки зміцнення. *Таврійський науковий вісник*. 2024. № 19. С. 114-121.
2. Токар К. Оцінка конкуреноспроможності аграрних підприємств Вінницького регіону в умовах сталого розвитку. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 75-80.
3. Гудзь Ю., Джерелюк Ю., Кравчик Ю. Етапи формування маркетингової стратегії підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 197-203.
4. Багорка М. О., Юрченко Н. І. Маркетинговий потенціал як адаптаційний складник сучасного економічного розвитку підприємств. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. Вип. № 2 (76). С. 137-145.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЛЕЙБНИЦ-ІНСТИТУТ АГРАРНОГО РОЗВИТКУ
В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ (НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК ВАЙЄНШТЕФАН-ТРИЗДОРФ (НІМЕЧЧИНА)
СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ (СЛОВАЧЧИНА)
ЛАТВІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ (ЛАТВІЯ)

Факультет аграрного менеджменту

**Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності**

МАТЕРІАЛИ

**VI Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених**

**«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»**

04 листопада 2025 р.

Київ - 2025

УДК 338.43.01/.01 (075.8)

Науково-редакційна колегія:

Організаційний комітет:

ТОНХА Оксана – проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності НУБіП України, д.с.-г.н., професор, голова оргкомітету

ОСТАПЧУК Анатолій – в.о. декана факультету аграрного менеджменту, к.е.н., доцент, співголова оргкомітету

ШЛАУДЕРЕР Ральф – керівник Міжнародної школи Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Міжнародний представник факультету сільського господарства, Представник з питань міжнародних освітніх програм і співпраці, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ГОРСЬКА Єлена – декан факультету економіки та менеджменту Словацького аграрного університету в Нітрі, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ПЕРЕХОЖУК Олександр – старший науковий співробітник Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою, PhD, професор, співголова оргкомітету

ЗЕВЕРТЕ-РІВЗА Сандія – дослідник Латвійського університету наук про життя та технологій, PhD, доцент, співголова оргкомітету

Члени оргкомітету:

КОВТУН Олена – завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н., доцент;

БАСЮК Дарія – професор кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, д.е.н., професор

ЖЕМОЙДА Олександр – д.е.н., професор

ІБАТУЛЛІН Марат – д.е.н., професор

МОСТЕНСЬКА Тетяна – д.е.н., професор

ГОЛОМША Наталія – к.е.н., доцент

ДАВИДЕНКО Володимир – к.е.н., доцент

ДІБРОВА Лариса – к.е.н., доцент

КОВАЛЕНКО Наталія – к.е.н., доцент

КОЛЕСНИК Максим – к.е.н., доцент

КОСТЮК Ольга – к.е.н., доцент

КУЗЬМЕНКО Сергій – к.е.н., доцент

РАЛКО Олександра – к.е.н., доцент

ТЮРІНА Альона – к.е.н., доцент

ЧОРНЕНЬКА Людмила – к.е.н., доцент

ЯНЧЕВСЬКИЙ Руслан – к.е.н., доцент

ФАЙЧУК Олександр – к.е.н., доцент, секретар оргкомітету

МІЩЕНКО Іван – к.е.н., доцент, відповідальний за випуск збірника тез

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради факультета аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України (*протокол №4 від 20 листопада 2025 р.*).

«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених, 04 листопада 2025 р. – К.: НУБіП України, 2025. – 245 с.

У збірнику представлені результати дослідження проблем сучасного менеджменту в умовах воєнного стану та інтеграції України до ЄС. Видання розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, практиків і всіх тих, хто цікавиться питаннями сучасних підходів до управління підприємствами і національним господарством.

Матеріали викладені в авторській редакції. Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори.

© Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, факультет аграрного менеджменту НУБіП України, 2025

© Автори